

Miljø- og
Ligestillingsministeriet
Kystdirektoratet

Kystdirektoratets plan for kystbeskyttelse

Blåvand

Februar 2026

Titel:

Kystdirektoratets plan for kystbeskyttelse, Blåvand

Udgiver:

Kystdirektoratet
Højbovej 1
7620 Lemvig
www.kyst.dk

Februar 2026

Forfattere:

Pia Juel Andersen
Lars Olsen

Illustrationer og layout:

Birgit Byskov Kloster

Forsidegrafik:

Foto: Blåvand 2021. AdobeStock.

Projektansvarlig:

Niels Kristian Kvistgaard

Projektleder:

Astrid Aggergaard Bøllehuus

Nøgleord:

Plan, Kystbeskyttelse, Blåvand, Fællesaftaler

Må citeres med kildeangivelse:

Kystdirektoratet, 2026 Kystdirektoratets plan for kystbeskyttelse, Blåvand.

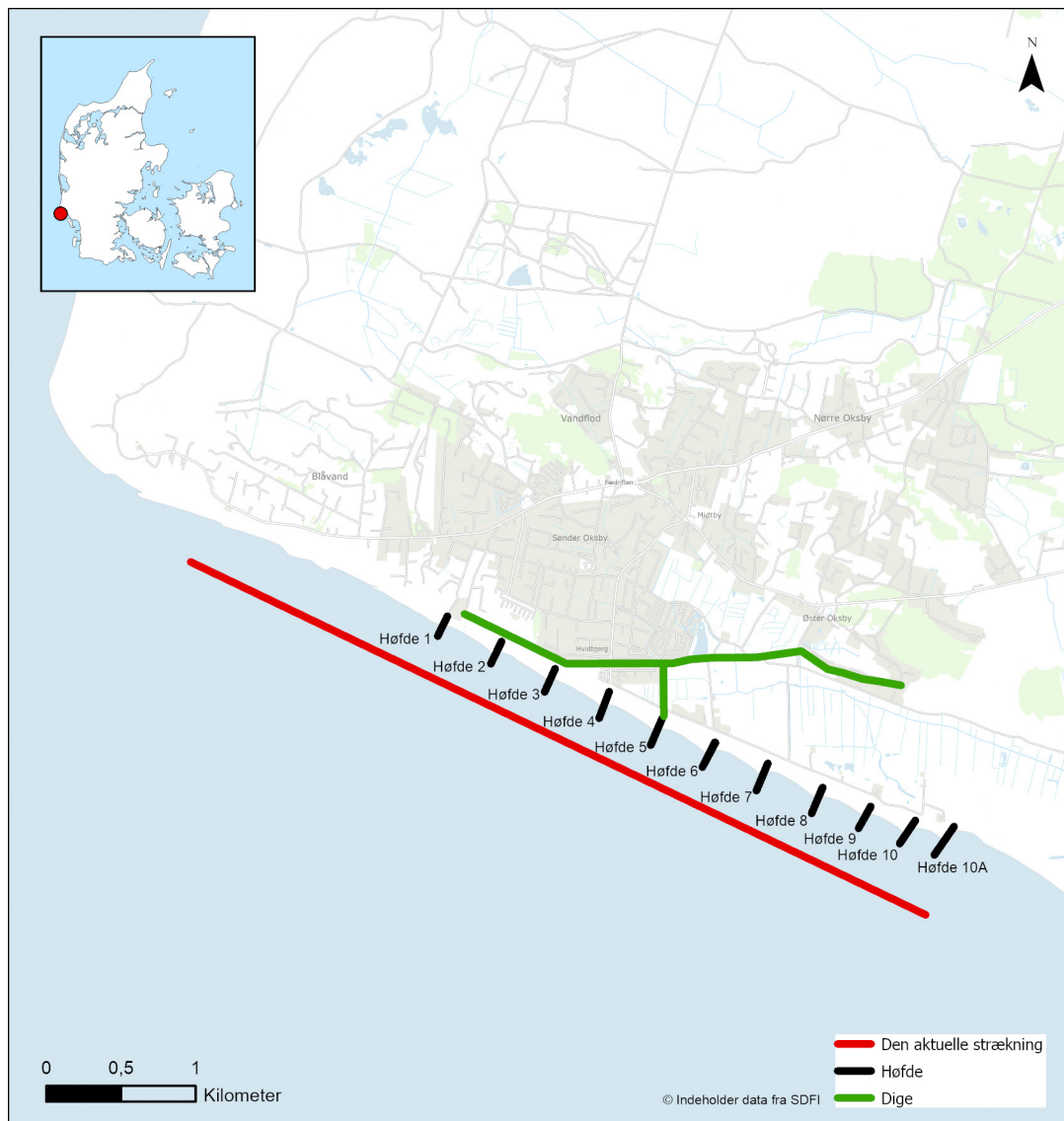
Indhold

1. Baggrund	5
2. Indledning	6
3. Formål og sikkerhedskrav	7
4. Anvendte metoder til kystbeskyttelse.....	8
Strandfodring	8
Plantning af hjælme.....	9
Vedligeholdelse af eksisterende hårde konstruktioner til kystbeskyttelse.....	9
Konklusion.....	9
5. Implementering af planen.....	10

1. Baggrund

Dette dokument er planforslaget for Kystdirektoratets rammer for kystbeskyttelse på den 5,5 km lange strækning ved Blåvand fra "Sandkassens Grill" ved Blåvandshuk Fyr i vest til høfde 10A i øst, illustreret på Figur 1.

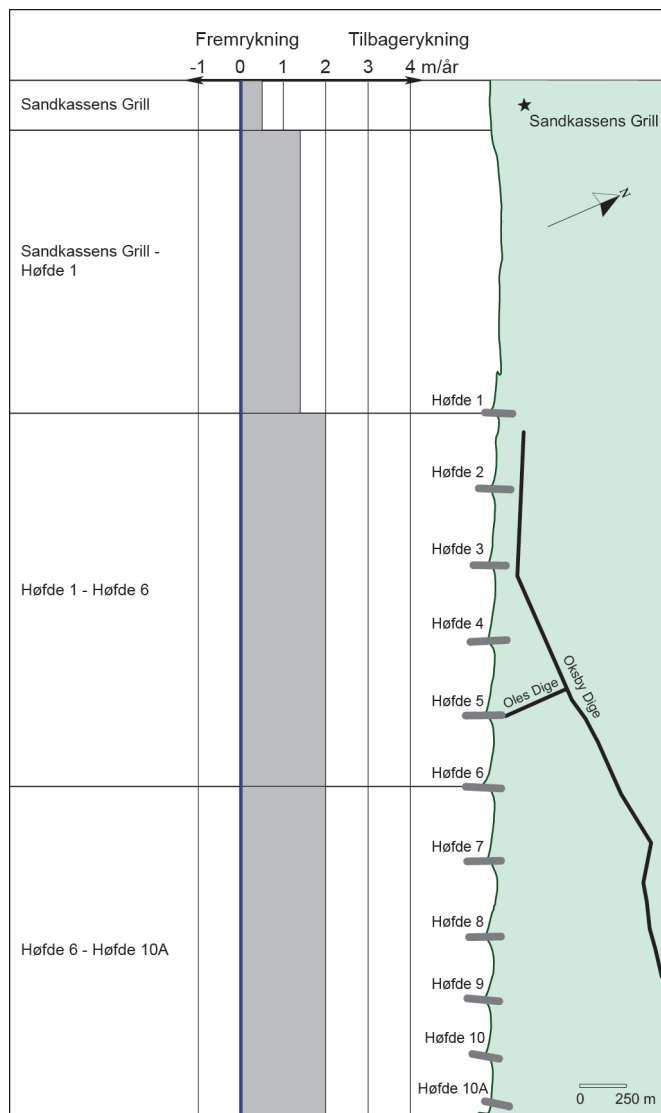
Figur 1 - Kystbeskyttelsens geografiske placering.

Kystdirektoratet skal jf. §19 i bekendtgørelse nr. 269 af 6. marts 2020 varetage de samfundsmæssige interesser på kystbeskyttelsesområdet og de statslige interesser på søterritoriet gennem analyser, projektering, anlæg, drift, sikring og varsling. Derudover beskriver §21 i bekendtgørelse nr. 269 af 6. marts 2020, at miljøministerens beføjelser i §2 b i lov om kystbeskyttelse m.v. udføres af Kystdirektoratet. §2 b i lov om kystbeskyttelse siger, at miljøministeren kan bestemme, at der ved en kyst skal udføres kystbeskyttelsesforanstaltninger med staten som bygherre. Med grundlag i dette planlægger Kystdirektoratet for den statslige kystbeskyttelse på strækningen ved Blåvand (Figur 1).

2. Indledning

Den 5,5 km lange kyststrækning ved Blåvand er en erosionskyst. Uden en årlig kystbeskyttelsesindsats ville kysten på strækningen naturligt rykke tilbage med 0,5-2 meter om året, men en enkelt storm kan dog erodere væsentligt mere af kysten. Hvis planen ikke gennemføres, vil en sådan tilbagerykning have meget store konsekvenser, som f.eks. tab af ejendomme og infrastruktur tæt ved kysten.

Strækningen rummer en potentiel risiko for gennembrud af den sydlige del af klitrækken på strækningen ved Blåvand med topkote ca. + 4 meter. Det potentielle gennembrud kan medføre en oversvømmelse af baglandet. En opgørelse viser, at ved den potentielt oversvømmelsestruede strækning ved Blåvand kan et gennembrud af klitten resultere i skader på op til 105 ejendomme.

- Beregnet årlig kysttilbagerykning uden fodring
- Målsætning for maksimal årlig tilbagerykning

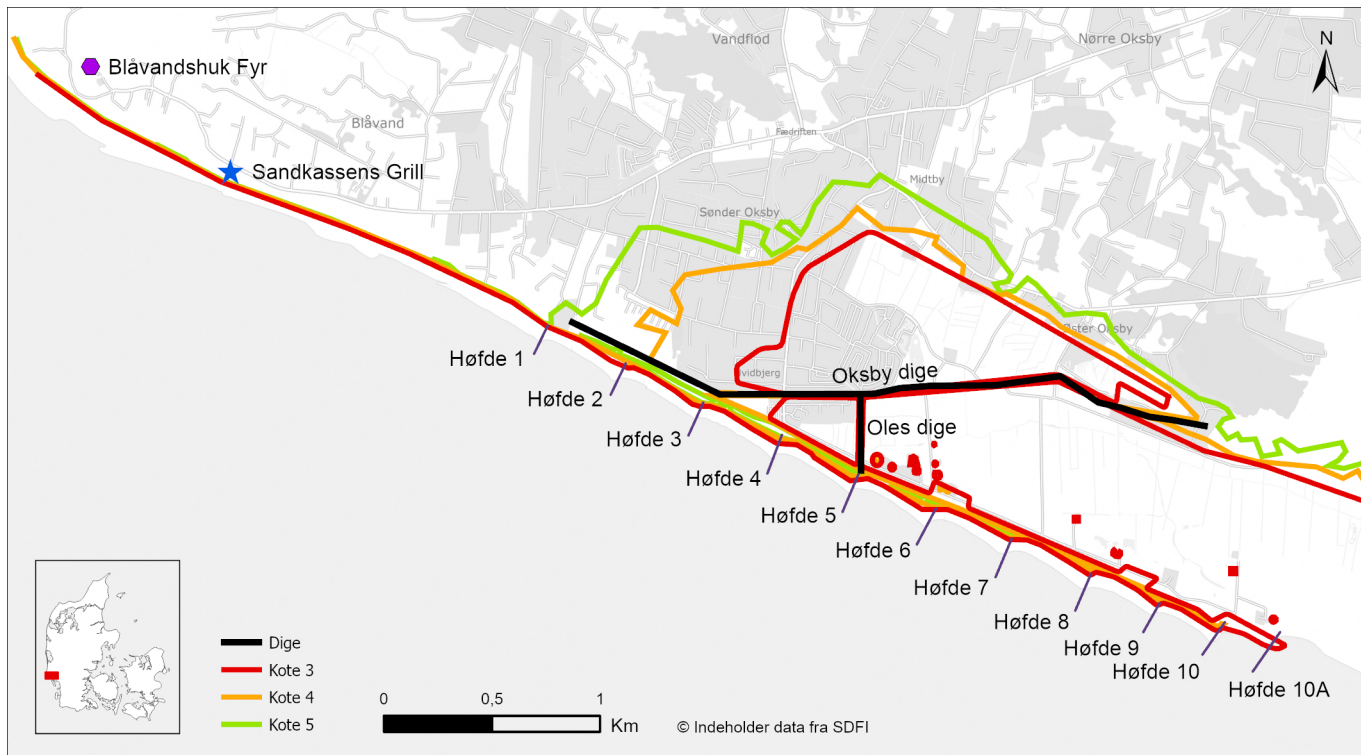
Figur 2 - Målsætning for kystbeskyttelsesindsatsen og den beregnede kysttilbagerykning uden fodring.

Kystbeskyttelsen har siden 1990'erne betydet, at det i store træk har været muligt at standse tilbagerykningen af kysten på de steder, hvor der er risiko for oversvømmelse af ejendomme og infrastruktur. Den økonomiske ramme for kystbeskyttelsesindsatsen på strækningen er siden 2012 fastlagt på grundlag af fællesaftaler mellem staten og Varde Kommune, kaldet "Fællesaftale Blåvand".

De økonomiske rammer vil ikke blive behandlet yderligere i planen for kystbeskyttelsesaktiviteterne.

3. Formål og sikkerhedskrav

Formålet med kystbeskyttelsen er at beskytte ejendomme og infrastruktur mod erosion eller oversvømmelse i baglandet. Det gøres med en målsætning om, at kystlinjen så vidt muligt fastholdes, der hvor det er nødvendigt at standse tilbagerykningen af kysten af hensyn til ejendomme og infrastruktur, så der ikke sker gennembrud af klitbarrieren. Derudover opretholdes en højvandsbeskyttelse gennem en tilstrækkelig høj sikkerhed mod oversvømmelse af klitbarrieren på strækningen.

Figur 3 - Eksisterende kystbeskyttelse ved Blåvand. Det skal bemærkes, at selv om det ikke fremgår af figuren, findes der et stendige mellem høfde 1-6.

Herved forøges sikkerheden betydeligt mod skade på ejendomme og infrastruktur som følge af erosion og oversvømmelse i forhold til, hvis der ikke udføres kystbeskyttelse. Strækningen fra "Sandkassens Grill" og til høfde 5 er beskyttet mod en "100 års hændelse", enten af denne plan eller de eksisterende diger (Oles Dige og Oksby Dige). Den resterende del af strækningen dvs. mellem høfde 5 og 10A kan være udsat for oversvømmelse, hvis vandet kommer bagfra fra Ho bugt og løber ind over Skallingen, eller at bølger gennembrøder klitterne.

Ved kystbeskyttelsen ved Blåvand er det planlagt, at der kompenseres for erosionen inden for kystlinjen.

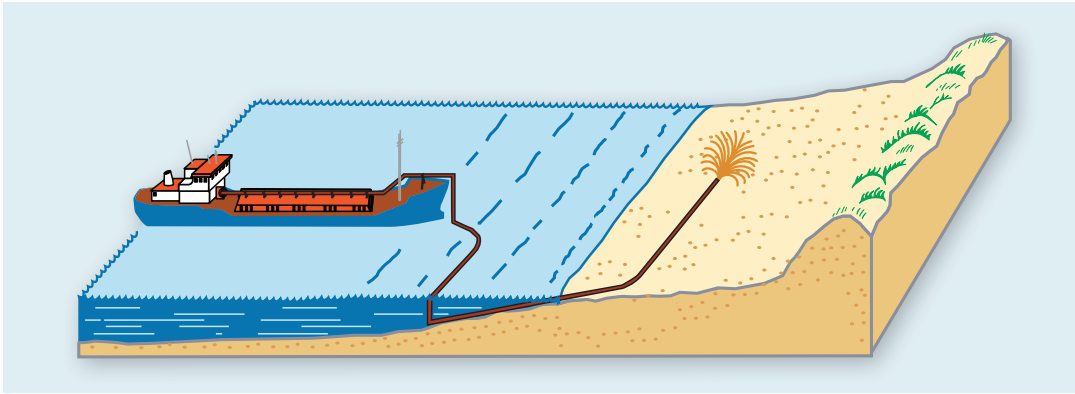
4. Anvendte metoder til kystbeskyttelse

Sandfodring anvendes, da det er den eneste kystbeskyttelsesmetode, der opretholder sandmængden i kystprofilen og dermed standser kysttilbagerykningen. Sandfodringen udføres i Blåvand på selve stranden, hvor sandet pumpes fra skib ind på stranden.

Den årlige gennemsnitlige fodringsmængde ved Blåvand er i størrelsesordenen 60.000 m³/år, hidtil er der typisk blevet strandfodret hvert 5 år.

Strandfodring

Ved strandfodring placeres sandet på stranden tæt på klitten og ud mod strandkanten. Strandfodring vil i de fleste tilfælde ske ved, at sand pumpes ind på stranden via en rørledning fra et skib. En begrænset del af strandfodringen kan ske ved at køre sand ned ad kysten med dumpere. Stranden og klitten forstærkes ved strandfodring og virker som en buffer mod havets nedbrydning af kysten. Strøm og bølger vil føre materiale væk fra kysten, men materialet tages fra fodringssandet, så kystlinjen bevares.

Figur 4 - Principtegning af indpumpning med bundliggende rørledning.

Plantning af hjælme

Klitbarrieren forstærkes ved at plante sandhjælme (*Ammophila arenaria*), som er en flerårig græsart. Hjælmene fanger fygesandet fra stranden mellem de enkelte planter og dermed opbygges klitten både i bredden og i højden.

Vedligeholdelse af eksisterende hårde konstruktioner til kystbeskyttelse

De hårde konstruktioner til kystbeskyttelse består på strækningen af et stendige mellem hofde 1-6 og 11 hofder. Kystdirektoratet ønsker at vedligeholde og bevare de nuværende konstruktioner, men der planlægges ikke etablering af nye hårde konstruktioner til kystbeskyttelse, da sandfodring er en mere effektiv form for kystbeskyttelse. I tilgift med vedligeholdelse af hårde konstruktioner, bevirker sandfodringen at hofder ikke skal forlænges indad, men kun have efterfyldt sten i konstruktionerne.

Konklusion

Samlet set vil kystbeskyttelsen på strækningen ved Blåvand og den metode, der er planlagt udført, beskytte ejendomme og infrastruktur mod erosion og oversvømmelse.

Den del af strækningen fra hofde 5 til 10A som ligger foran Oles Dige og Oksby Dige, kan være udsat for oversvømmelse, hvis vandet kommer bagfra fra Ho Bugt og løber ind over Skallingen, eller at bølger genbryder klitterne.

5. Implementering af planen

Planen for kystbeskyttelsen på strækningen ved Blåvand vil blive gennemført ved konkrete og tidsbegrænsede projekter. Projekterne vil præcisere anvendelsen af konkrete metoder på forskellige delstrækninger og beskrive hvordan og hvornår, kystbeskyttelsen vil foregå, men projekterne må ikke stride mod rammerne i denne overordnede plan.

De konkrete projekter for kystbeskyttelsen vil være underlagt krav om miljøvurdering af konkrete projekter. Derudover må projekterne ikke stride mod en række love og direktiver om beskyttelse af habitater, arter, vandforekomster, kulturarv, mv. Miljøvurderingen af de konkrete projekter vil beskrive og vurdere de sandsynlige virkninger på miljøet, herunder hvordan der tages hensyn til sårbar natur, mv.

De konkrete projekter behandles i separate processer, der indebærer høringer af myndigheder og offentligheden.

Kystdirektoratet
Højbovej 1
7620 Lemvig
www.kyst.dk